EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.3.2024.
COM(2024) 135 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi i učinku Odluke (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018.

o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2241/2004/EZ

(dostavlja se u skladu s člankom 9. Odluke (EU) 2018/646)

{SWD(2024) 71 final}

Sadržaj

1. Uvod 1
1.1. Europass i njegova provedba 1
1.2. Pregled metodologije evaluacije 2
2. Glavni nalazi i zaključci evaluacije 3
2.1. Djelotvornost 3
2.2. Učinkovitost 5
2.3. Dosljednost 5
2.4. Europska dodana vrijednost i učinak 6
2.5 Relevantnost 7
3. Stečena iskustva 7

1. UVOD

U ovom su izvješću predstavljeni nalazi Komisijine evaluacije Odluke (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2241/2004/EZ[1]. Izvješću je priložen radni dokument službi u kojem se procjenjuju djelotvornost, učinkovitost i dosljednost Europassa te njegova europska dodana vrijednost i relevantnost u ispunjavanju sadašnjih i budućih potreba. Nadalje, u evaluaciji se preispituju prihvaćenost i širi učinak Europassa na europsko tržište rada, na vještine i politike cjeloživotnog učenja. Ispituju se aspekti koji uključuju veću transparentnost i usporedivost kvalifikacija, vještina i kompetencija, kao i dosljednost raznih alata za vještine i kvalifikacije. U evaluaciji se ispituje i koliko je Europass dobar izvor informacija i savjeta o mogućnostima zapošljavanja i učenja i vještinama potrebnima na tržištu rada. Evaluacija obuhvaća razdoblje od 2018., kad je donesena Odluka o Europassu, do 2022. U prvom je planu 2020., kao godina pokretanja nove platforme, i razdoblje nakon toga. Geografsko područje primjene evaluacije obuhvaća 27 država članica EU-a, Europski gospodarski prostor (EGP) te zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje na temelju sporazuma koje su sklopile s EU-om.

1.1. Europass i njegova provedba

Europass je jedna od 12 mjera Programa vještina za Europu 2020.[2] koje pomažu pojedincima i poduzećima da razviju brojnije i bolje vještine koje omogućuju usavršavanje i prekvalifikaciju. Time će se pridonijeti postizanju socijalno pravedne zelene i digitalne tranzicije. Nadalje, platforma Europass izravno se podupiru europski prostor obrazovanja i digitalno desetljeće Europe.

Odluka iz 2018. bila je usmjerena na poboljšanje Europassa i njegov razvoj od portala s kojeg se mogu preuzeti obrasci u platformu koja se temelji na uslugama. Taj se razvoj temeljio na napretku u tehnologiji i promjenama na tržištu rada, u sustavima obrazovanja i osposobljavanja te društvu u cjelini koji su se dogodili nakon pokretanja Europassa 2004.

Komisija je u srpnju 2020. pokrenula novu platformu Europass. Ona je zamišljena kao nova internetska platforma na razini EU-a koja korisnicima omogućuje da pristupe nizu internetskih alata i usluga. Njima se mogu služiti učenici, radnici, tražitelji zaposlenja i volonteri kako bi u cijeloj Europi jasno i dosljedno predstavili svoje vještine, kvalifikacije i iskustvo. Drugi dionici uključuju pružatelje usluga obrazovanja i osposobljavanja, savjetnike za profesionalno usmjeravanje, poslodavce, javne službe za zapošljavanje, socijalne partnere, pružatelje rada s mladima, organizacije mladih, volonterske organizacije i oblikovatelje politika.

[1] Vidjeti Odluku (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2241/2004/EZ.
[2] Vidjeti EUR-Lex - 52020DC0274 - HR - EUR-Lex (europa.eu).

Novi Europass jedinstvena je kontaktna točka za nekoliko postojećih alata i usluga EU-a koja razmjenu informacija i pridonosi razumijevanju vještina i kvalifikacija, uključujući one potrebne za mobilnost, osposobljavanje i zapošljivost.

Iako su mnogi alati, usluge i informacije na Europassu uvedeni i stavljeni na raspolaganje na platformi u trenutku njezina pokretanja u srpnju 2020., naknadno su uvedeni dodatni alati, kao što su europske digitalne vjerodajnice za učenje u listopadu 2021., alat za samoprocjenu digitalnih vještina u prosincu 2021. i alat za trendove u zapošljavanju i vještinama[3] u lipnju 2023.

Razni alati i usluge redovito se ažuriraju, a sve se više upotrebljavaju umjetna inteligencija i analiza podataka kako bi se platforma dodatno prilagodila potrebama korisnika, npr. tako da nudi personalizirane prijedloge za mogućnosti zapošljavanja i učenja. Cilj je da platforma pruži bolju uslugu krajnjim korisnicima kako bi se profili, vještine, kvalifikacije i interesi bolje uskladili s mogućnostima zapošljavanja, učenja i volontiranja itd.

Države članice provode zadatke utvrđene Odlukom o Europassu uglavnom u okviru nacionalnih centara Europass, koji su već postojali prije Odluke o Europassu iz 2018. Centri se uspostavljaju na nacionalnoj razini, djeluju neovisno i sufinanciraju se bespovratnim sredstvima EU-a. Oni pružaju potporu korisnicima i promiču dokumentiranje vještina i kvalifikacija u okviru Europassa. Centri općenito pridonose funkcioniranju i promidžbi Europassa, njegovu nacionalnom dosegu i povezivanju platforme s pojedinačnim korisnicima i njihovim potrebama.

1.2. Pregled metodologije evaluacije

Pristup kombiniranih metoda[4] kojim se objedinjuju primarni i sekundarni podaci primijenjen je u okviru vanjske studije za potrebe evaluacije[5]. Uključivao je pregled relevantnih službenih dokumenata i literature, analizu podataka (podaci o korisnicima platforme Europass, podaci o troškovima koje je dostavila Komisija, pretraživanje na internetskoj tražilici Google i analiza društvenih medija), prikupljanje kvantitativnih primarnih podataka (tri ciljane ankete za korisnike i nekorisnike Europassa, poslodavce i pružatelje usluga obrazovanja i osposobljavanja) i kvalitativnih uvida iz detaljnih razgovora s dionicima, ciljana kvalitativna opažanja nekorisnika, javno savjetovanje i poziv na očitovanje[6].

U okviru evaluacije izrađene su logika intervencije[7] i evaluacijska matrica. U matrici su kriteriji za evaluaciju povezani s logikom intervencije te su ključni elementi upotrijebljeni za sastavljanje pitanja za istraživanje.

---

[3] Alat za trendove u zapošljavanju i vještinama u fazi razvoja bio je nazvan „alatom za prikupljanje informacija o vještinama".

[4] Dodatne informacije o alatima za prikupljanje podataka, obuhvaćenim skupinama dionika i broju ispitanika uključene su u radni dokument službi Komisije, konkretno odjeljak 1.2. naslovljen „Pregled metodologije" i Prilog V. naslovljen „Sažeto izvješće".

[5] Vidjeti dokument *Study supporting the Europass ex-post evaluation*, Verian Group (bivši Kantar Public) (https://op.europa.eu/hr/web/general-publications).

[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13323-Lifelong-learning-and-career-management-evaluation-of-Europass-since-2018/public-consultation_hr.

[7] Vidjeti sliku 10 (Logika intervencije za Europass) u Prilogu II. radnom dokumentu službi Komisije.

Jedna od poteškoća koje su se pojavile u evaluaciji odnosi se na strukturne razlike između okvira Europass iz razdoblja prije 2018. i okvira nakon 2018., koji ima mnogo šire područje primjene (što je dovelo do pokretanja nove platforme 2020.). Stoga su okviri samo djelomično usporedivi. Poteškoće je predstavljala i granularnost podataka dostupnih za izradu studije za potporu evaluaciji.

Za potrebe evaluacije redovito se provodilo savjetovanje s državama članicama u okviru savjetodavne skupine za Europass[8].

2. GLAVNI NALAZI I ZAKLJUČCI EVALUACIJE

U ovom su odjeljku sažeti nalazi i zaključci evaluacije kad je riječ o učinku i provedbi Odluke o Europassu na temelju pet kriterija utvrđenih u smjernicama za bolju regulativu, a to su djelotvornost, učinkovitost, dosljednost, europska dodana vrijednost i relevantnost.

2.1. Djelotvornost

Korisnici i dionici smatraju da je nova platforma Europass djelotvorna kao jedinstvena kontaktna točka koja objedinjuje vještine, kvalifikacije i alate za mobilnost radne snage. Neke značajke Europassa nisu potpune (informacije o kvalifikacijama i mogućnostima učenja) jer još nedostaju podaci nacionalnih tijela. Očekuje se da će alat za trendove u zapošljavanju i vještinama, objavljen u lipnju 2023., dodatno ojačati proces integracije platforme s drugim inicijativama i izvorima podataka.

Rezultati ankete provedene među korisnicima i nekorisnicima pokazuju da postoje razlike u prihvaćanju alata i usluga Europassa. Životopis i motivacijsko pismo u formatu Europass najpoznatiji su i najčešće korišteni alati Europassa. Većina korisnika Europassa (76 %) često ili ponekad upotrebljava životopis i motivacijsko pismo. Alati i usluge Europassa općenito se smatraju korisnima. Većina ispitanika koji su sudjelovali u javnom savjetovanju (najmanje 80 %) smatra da su alati i usluge korisni ili vrlo korisni, a najkorisnijim smatraju životopis Europass (90 %). Ostale funkcije, kao što su izrada i praćenje prijava, obrasci dopunskih isprava, alat za samoprocjenu digitalnih vještina i europske digitalne vjerodajnice za učenje, manje se upotrebljavaju (37 %, 31 %, 28 % odnosno 28 % ispitanih korisnika Europassa često je ili ponekad upotrebljavalo te alate). Trebalo bi imati na umu da se alati razlikuju i da imaju donekle različite ciljne skupine, što može objasniti neke razlike u brojkama. Iz toga proizlazi da je potrebno dodatno analizirati temeljne uzroke njihove rjeđe upotrebe. To navodi i na zaključak da je različite alate Europassa potrebno bolje integrirati u poboljšani sustav za analizu podataka kako bi se korisnicima pružili bolje prilagođeni prijedlozi mogućnosti za rad i učenje u Europi.

U okviru Europassa dostupni su alati, usluge i informacije koji podupiru mobilnost pojedinaca u području rada i učenja u EU-u i olakšavaju prekograničnu standardizaciju. Alati i usluge omogućuju korisnicima da predstave osobne informacije i dokumentiraju svoje vještine,

[8] Savjetodavna skupina za Europass savjetodavno je tijelo na razini EU-a sastavljeno od dionika. Komisija je osnovala savjetodavnu skupinu za Europass u svrhu potpore provedbi Odluke o Europassu.

kvalifikacije i ishode učenja u standardiziranom europskom formatu na 31 jeziku. Poslodavci i pružatelji usluga obrazovanja i osposobljavanja uglavnom upotrebljavaju Europass kao alat za potporu mobilnosti i standardizirani prikaz znanja, vještina i kompetencija. Nadalje, iz razgovorâ je vidljivo da dionici iz EU-a i država članica Europass doživljavaju uglavnom kao platformu kojom se podupire mobilnost u kontekstu mogućnosti zapošljavanja i obrazovanja u EU-u. Ispitanici na razini EU-a smatraju i da Europass podupire provedbu drugih europskih politika (npr. programi mobilnosti EU-a).

Europassom se djelotvorno postavlja zajednički okvir za transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija među državama članicama. To se temelji na sljedećim elementima: povezanosti s Europskim kvalifikacijskim okvirom, objavljivanju informacija o kvalifikacijama i mogućnostima učenja (iako se na tom području još radi), zajedničkim obrascima dopunskih isprava i europskim digitalnim vjerodajnicama za učenje.

Komunikacija o Europassu odvija se na razini EU-a i država članica pod vodstvom nacionalnih centara Europass. Zbog toga je ostvarena uspješna suradnja s krajnjim korisnicima i dionicima. Podaci platforme pokazuju znatno povećanje broja registriranih korisnika nakon pokretanja nove platforme (korisnici su do kraja 2022. izradili više od 4,5 milijuna profila). Do 31. siječnja 2023. nova platforma zabilježila je oko 32,4 milijuna jedinstvenih posjetitelja[9] i više od 261 milijuna pregleda stranice u 58,8 milijuna sesija.

Informiranost o Europassu razlikuje se među zemljama. Rezultati ankete među korisnicima i nekorisnicima provedene u 10 zemalja pokazuju da je informiranost o Europassu najveća u Portugalu, Rumunjskoj i Hrvatskoj: 88 %, 79 % odnosno 77 % ispitanika koji su sudjelovali u anketi znalo je za Europass. Za razliku od toga, Europass je manje poznat u Francuskoj (24 %) i Njemačkoj (19 %)[10]. Podaci platforme za 2022. i statistički podaci Eurostata o stanovništvu EU-a pokazuju da se većina korisnika Europassa nalazi u Italiji, Portugalu i Rumunjskoj (prema ukupnom broju). Te zemlje imaju i veći udio profila na Europassu u ukupnom stanovništvu. Postotak profila po zemlji (u ukupnom stanovništvu) za Portugal, Rumunjsku i Italiju iznosi, slijedom navođenja, 4,5 %, 1,9 % i 1,8 %. Malta, Hrvatska, Slovenija i Latvija također imaju relativno visok postotak profila (u ukupnom stanovništvu). Danska, Švedska, Njemačka, Nizozemska, Poljska, Francuska i Irska zemlje su s relativno nižim postotkom korisnika Europassa (u ukupnom stanovništvu)[11]. Komisija i nacionalni centri Europass mogli bi pojačati promidžbu Europassa u zemljama u kojima ga građani manje poznaju i koriste.

Većina korisnika Europassa mlađa je od 35 godina i obrazovana. Atraktivnost Europassa među mladima koji su na početku karijere posebno je velika i to treba iskoristiti. Žene su neznatno manje zastupljene u ukupnom broju korisnika. Većina korisnika ima određeno radno iskustvo. Najviše je profila na engleskom jeziku, a slijede ga talijanski, portugalski i rumunjski. Ostali jezici manje su zastupljeni.

[9] Jedinstveni posjetitelj je onaj tko posjećuje platformu s određene IP adrese. Jedinstveni posjetitelji broje se samo jednom, čak i ako platformu posjećuju s različitih profila.
[10] Na temelju ankete među korisnicima i nekorisnicima provedene u 10 zemalja: Njemačkoj, Španjolskoj, Grčkoj, Francuskoj, Hrvatskoj, Italiji, Portugalu, Poljskoj, Rumunjskoj, Švedskoj.
[11] Za potpuni pregled udjela profila na Europassu po državi članici izraženog kao postotak u ukupnom stanovništvu vidjeti Prilog VII. radnom dokumentu službi Komisije.

Pristupačnost platforme poboljšana je od njezina pokretanja. Međutim, i dalje postoje određeni problemi koji utječu na različite skupine ljudi, uključujući osobe s nižom razinom digitalnih vještina, starije osobe i osobe s invaliditetom. Manjak digitalnih vještina smatra se glavnom preprekom pristupu.

Dvije trećine sudionika javnog savjetovanja smatra da je platforma jednostavna za upotrebu. Međutim, ispitanici isto tako ističu da je platforma složena i zbog toga manje prilagođena korisnicima i manje intuitivna.

2.2. Učinkovitost

Kad je riječ o sredstvima namijenjenima razvoju i provedbi Europassa, znatno povećanje broja novih korisnika od pokretanja platforme u srpnju 2020. (od srpnja 2020. do prosinca 2022. svaki je mjesec izrađeno prosječno 150 000 profila) i stabilnost troškova u narednim godinama, koja se očekuje s obzirom na to da je platforma dorađena te su svi alati koje sadržava dovršeni, trebali bi pridonijeti smanjenju troškova po profilu na Europassu (trošak po dodatnom profilu 2022.: 1,22 EUR). Troškovna učinkovitost platforme poboljšala se 2021. i 2022. te se očekuje da će se taj trend nastaviti jer digitalne platforme uglavnom snose niske granične troškove za dodatne korisnike.

Upravljanje je od 2018. učinkovitije nego prije zahvaljujući čvršćoj višerazinskoj strukturi i široj raspodjeli odgovornosti i zadataka u smislu prenošenja s Komisije na države članice i među više organizacija na razini EU-a i država članica. Dionici i nacionalni centri Europass izrazili su potrebu za više resursa jer treba obuhvatiti dodatne zadatke, a nova platforma sadržava više alata i usluga od prethodne. Činjenica da se dodatni zadaci izvršavaju sa sredstvima[12] u sličnom iznosu kao prije pokretanja platforme u srpnju 2020. pokazuje da se troškovna učinkovitost poboljšala.

Dionici prepoznaju da je u prilagođavanje Europassa korisnicima i rješavanje tehničkih problema uloženo mnogo truda. To uključuje znatno smanjenje pogrešaka koje su krajnji korisnici prijavili u drugoj polovini 2022. i prvoj polovini 2023. Dionici smatraju da bi se trebalo više usredotočiti na rješavanje tehničkih problema platforme, a ne na daljnji razvoj novih alata. Time bi platforma postala funkcionalnija, vidljivija i jednostavnija za korištenje.

2.3. Dosljednost

Europass je usklađen sa širim kontekstom politike. Platforma Europass izravno podupire Program vještina za Europu, europski prostor obrazovanja i digitalno desetljeće Europe. Europass je temelj za praktičnu provedbu brojnih inicijativa u okviru Programa vještina za Europu na razini EU-a, npr. informacija o vještinama. Europass pridonosi i prioritetima europskog prostora obrazovanja, a to su poboljšanje kvalitete, pravednosti, uključenosti i uspjeha u obrazovanju i osposobljavanju za sve te ostvarivanje koncepta cjeloživotnog učenja i mobilnosti za sve. Naposljetku, razvoj Europassa iz platforme koja se sastojala od pet predložaka dokumenata u jedinstveno digitalno rješenje izravno je usklađen s načelima digitalnog desetljeća Europe.

[12] Komisija je ukupno dodijelila približno 6 milijuna EUR nacionalnim centrima Europass za razdoblja prije i nakon pokretanja platforme u srpnju 2020. (2018. – 2020. i 2021. – 2023.).

Europass je čvrsto povezan s Europskim kvalifikacijskim okvirom s obzirom na to da su u njega integrirane informacije o okviru i alatima (alat za usporedbu, međusobno povezivanje nacionalnih registara kvalifikacija). Europass je usklađen i s prioritetima koje je donijela Komisija Ursule von der Leyen: „Europa spremna za digitalno doba" i „gospodarstvo u interesu građana". Osim toga, uspostavljene su jake sinergije i tehnička interoperabilnost između Europassa i alata i inicijativa EU-a u području zapošljavanja, obrazovanja, osposobljavanja i usmjeravanja, kao što su EURES, Europska klasifikacija zanimanja i vještina (ESCO), Erasmus+ i EQAR (Europski registar za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju). U tom bi se kontekstu moglo stvoriti više sinergija između Europassa i drugih platformi na razini EU-a i država članica koje nude slične alate i usluge (npr. u području informacija o vještinama, profesionalnom usmjeravanju, obrazovanju i osposobljavanju te o tržištu rada). Dodatne sinergije s EURES-om, u suradnji s Europskim nadzornim tijelom za rad (ELA), mogle bi uključivati jedinstveni alat za izradu životopisa i profila, usklađivanje vizualnih identiteta uz odvojeno brendiranje, poboljšanje navigacije i međusobno dopunjavanje usluga na obje platforme.

2.4. Europska dodana vrijednost i učinak

Europass donosi dodanu vrijednost jer besplatno nudi jedinstvene, višejezične i standardizirane alate i usluge, kao i pristup informacijama o mogućnostima zapošljavanja, mogućnostima učenja i kvalifikacijama. Standardizirani alati pomažu poslodavcima i pružateljima usluga obrazovanja i osposobljavanja u državama članicama EU-a i drugim zemljama sudionicama Europassa da bolje razumiju i lakše usporede obrazovanje i profesionalno iskustvo kandidata te pronađu kandidate čije vještine odgovaraju zahtjevima radnog mjesta.

Zahvaljujući tomu Europass pospješuje prekograničnu mobilnost kandidata u svrhu učenja i rada i tako pomaže ublažiti manjak radne snage i vještina u EU-u. Osim toga, standardizirani alati i usluge Europassa pomažu stvoriti jednake mogućnosti među kandidatima za zapošljavanje. Prema mišljenju pružatelja kvalitativnih opažanja to se posebno odnosi na mlade koji prelaze iz sustava obrazovanja i osposobljavanja na tržište rada.

Europass se trenutačno upotrebljava kao standardna aplikacija u javnom sektoru u više europskih zemalja (npr. Portugal, Rumunjska i Italija). Može imati i važnu ulogu u standardizaciji alata i usluga u istoj zemlji ako se politike tržišta rada razlikuju među regijama. Nadalje, Europass popunjava praznine na tržištu kad ne postoje istovjetne alternative na nacionalnoj razini.

Kad je riječ o upotrebi Europassa u privatnom sektoru, za njega zna 66 % poslodavaca koji su odgovorili na anketu, a koristi ga njih 44 %. Standardizacija omogućuje veću dosljednost i usporedivost vještina u europskim zemljama. Uz promicanje prihvaćenosti Europassa taj bi alat mogao postati standard ne samo u okviru javnih uprava nego i u okviru inicijativa i programa mobilnosti EU-a, u sektoru obrazovanja i osposobljavanja te u ustanovama koje se bave tržištem rada.

Za većinu ispitanika koji su sudjelovali u javnom savjetovanju (77 %) glavna je prednost Europassa to što pruža besplatne usluge, nakon čega slijede standardizirani obrasci (66 %) i višejezične značajke platforme (65 %).

2.5 Relevantnost

Europass će vjerojatno ostati relevantan zbog potrebe za razumijevanjem kvalifikacija i vještina u europskom kontekstu te s obzirom na važnost poticanja mobilnosti radne snage u cijelom EU-u i na trendove u području digitalizacije. U tom bi smislu bilo važno dodatno unaprijediti sustav Europassa za analizu podataka. Time će se omogućiti personalizacija predloženih mogućnosti za rad i učenje u Europi na temelju podataka o interakciji korisnika iz alatâ platforme.

Informacije i smjernice o mogućnostima zapošljavanja pružaju se putem EURES-ova alata za pretraživanje slobodnih radnih mjesta i informacija za pojedinu zemlju na Europassu i platformi EURES-a. Uz više informacija o pojedinom sektoru ili industriji alati Europassa mogli bi postati privlačniji i relevantniji.

Kad je riječ o informacijama o cjeloživotnom učenju i transnacionalnoj mobilnosti u svrhu učenja, pružanje informacija o kvalifikacijama i mogućnostima učenja putem Europassa ovisi o državama članicama i zemljama sudionicama Europassa.

Informacije o mogućnostima zapošljavanja i učenja posebno su važne mladima koji započinju karijeru i osobama iz trećih zemalja (zemlje Europskog gospodarskog prostora te zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje)[13].

Uz prilagođenije smjernice alati Europassa mogli bi postati još relevantniji. Kad je riječ o mogućnostima zapošljavanja, personalizirane preporuke mogle bi pomoći i u rješavanju problema manjka vještina i radne snage. Za to bi bilo potrebno više nacionalnih informacija o profesionalnom usmjeravanju, koje bi se mogle integrirati u Europass i tako staviti na raspolaganje korisnicima.

Zahvaljujući integraciji više prethodno samostalnih alata za vještine, kvalifikacije i mobilnost radne snage te uvođenju novih alata (npr. alat za samoprocjenu digitalnih vještina) smanjila se fragmentacija u tom području. Dionici traže da se omogući dodatna interoperabilnost s drugim instrumentima i inicijativama EU-a. No potrebno je uspostaviti ravnotežu između složenosti platforme i njezine prilagođenosti korisnicima kako je se ne bi preopteretilo raznim alatima usmjerenima na dionike, a ne na krajnje korisnike.

Europass pridonosi transparentnosti, zajedničkom razumijevanju vještina i kvalifikacija te usporedivosti. U tom kontekstu korisnici i dionici smatraju da su europske digitalne vjerodajnice za učenje vrlo važne jer standardi EU-a omogućuju interoperabilnost i sprečavaju fragmentaciju u području koje se još razvija.

3. STEČENA ISKUSTVA

[13] Ispitanici iz ankete provedene među korisnicima i nekorisnicima iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Gruzije, Norveške, Sjeverne Makedonije, Srbije i Ukrajine.

Europass pridonosi ostvarenju ciljeva **Europske godina vještina**, koji uključuju jačanje **relevantnosti vještina** te usklađivanje težnji, potreba i vještina građana s potrebama i mogućnostima na tržištu rada. Korisnici i dionici smatraju da su informacije i smjernice o vještinama koje se traže na tržištu rada vrlo važne. Europass sadržava i alate koji korisnicima pomažu da procijene svoje vještine i interese.

Europass je već povezan s više inicijativa EU-a, kao što su EURES, ESCO, Europski kvalifikacijski okvir i europski model učenja. Osim toga, moglo bi se dodatno istražiti **interoperabilnost** i **sinergije** između Europassa i drugih relevantnih portala EU-a i država članica, uključujući nacionalne službe za usmjeravanje.

Europass je važan za **traženje zaposlenja** te odgovara na potrebu za informacijama i smjernicama o mogućnostima zapošljavanja tako što omogućuje pristup EURES-ovu alatu za pretraživanje slobodnih radnih mjesta. Jače sinergije između Europassa i EURES-a mogle bi povećati učinak obiju platformi i pomoći svim korisnicima.

Države članice i zemlje sudionice Europassa trebaju dodatno poraditi na izradi **registara i baza podataka o kvalifikacijama i mogućnostima učenja**. Ti bi se izvori povezali s platformom Europass putem registra skupova podataka o kvalifikacijama kako bi informacije bile dostupne korisnicima Europassa.

Kad bi više dionika prihvatilo Europass kao **standardni alat za profiliranje u svrhu učenja i zapošljavanja u EU-u** te u području **inicijativa i programa mobilnosti EU-a**, te bi alate i usluge koristilo više krajnjih korisnika, što bi potaknulo stvaranje ekonomije razmjera. Ujedno bi se dodatno ojačali relevantnost i učinak Europassa. Nadalje, mogla bi se dodatno istražiti prihvaćenost Europassa u privatnom sektoru. Kad je riječ o geografskoj pokrivenosti, aktivnosti promidžbe Europassa mogle bi se usmjeriti na zemlje u kojima se za njega manje zna te ga se manje koristi. Iako je privlačnost Europassa za mlade posebna prednost koju treba iskoristiti, promidžbene aktivnosti mogle bi se usmjeriti i na osobe starije od 35 godina.

Potrebno je uspostaviti ravnotežu između daljnje integracije novih inicijativa EU-a u Europass (čime će on postati **složeniji**) i prilagođenosti platforme korisnicima.

Kako bi se ostvario puni potencijal Europassa kao platforme za upravljanje karijerom i cjeloživotno učenje, informacije o **profesionalnom usmjeravanju, mogućnostima vrednovanja i priznavanju kvalifikacija** mogle bi se poboljšati jer su postojeće informacije na platformi i dalje općenite. To bi posebno zahtijevalo čvršću povezanost s nacionalnim službama i institucijama.

Europass je kao rješenje za standardizirani prikaz znanja, vještina i kompetencija posebno djelotvoran u kontekstu **mobilnosti u svrhu rada i učenja u cijelom EU-u**.

Jasno je da je potrebno dovršiti **infrastrukturu europskih digitalnih vjerodajnica za učenje** i iskoristiti **standarde europskih digitalnih vjerodajnica za učenje** za podupiranje država članica u digitalnoj transformaciji vjerodajnica i uspostavu interoperabilnosti među nacionalnim platformama za vjerodajnice na razini EU-a.

Primjena **analize podataka** i **umjetne inteligencije** u okviru Europassa mogla bi se dodatno unaprijediti. Kad bi korisnici dobivali personalizirane preporuke o mogućnostima zapošljavanja, to bi moglo pridonijeti rješavanju problema manjka vještina i radne snage.

Kako bi se platforma Europass bolje prilagodila korisnicima, prije razvoja novih alata važno je **riješiti tehničke probleme**. Time bi platforma postala funkcionalnija, vidljivija i jednostavnija za korištenje.

Europass bi se ubuduće mogao razvijati na temelju **pristupa „integrirane pristupačnosti"** kako bi platforma bila dostupna što većem broju ljudi, uključujući osobe s nižom razinom digitalnih vještina, starije osobe, dugotrajno nezaposlene osobe i osobe s invaliditetom. Uz primjenu tih načela Europass bi mogao pridonijeti promicanju uključivosti i jednakih mogućnosti.

Za mjerenje učinka i korištenja Europassa mogao bi se izraditi **plan praćenja podataka** te bi se mogle provoditi redovite **ankete o zadovoljstvu korisnika**.

Ova evaluacija omogućuje usmjeravanje aktivnosti na uvođenje poboljšanja koja proizlaze iz navedenih stečenih iskustava. Na nekim se poboljšanjima već radi. Ta poboljšanja i budući napredak zahtijevat će dodatno djelovanje i zalaganje EU-a i država članica.